

Обща концепция за Интернет от гледна точка на теорията на правото

І. Възникване и развитие на Интернет.

1. Исторически бележки и периодизация

Първото документално описание на социалното взаимодействие, което става възможно благодарение на съединяването на компютри са серия бележки написани от Дж. Ликлайдер (J.C.R. Licklider) от Масачузетският технологичен институт (MIT) през август 1962г. Тези бележки съдържат концепцията “Галактическа мрежа” (“Galactic Network”).¹ В нея авторът предвижда създаването на глобална мрежа от взаимосвързани компютри, с помощта на която може да се получи достъп до данни и програми, разположени на всеки от компютрите. По дух тази концепция е много близка до съвременното състояние на Интернет. През октомври 1962г. Ликлайдер става първия ръководител на изследователският компютърен проект “Управление на перспективните разработки и изследвания” на Министерството на отбраната на САЩ. (Defense Advanced Research Projects Agency, DARPA).

Първата статия по теория на пакетната комутация с автор Леонард Клейнрок от MIT е публикувана през юли 1961г., а в първата си книга – през 1964г. Клейнрок теоретично обосновава същността на пакетната комуникация, което става важна крачка по пътя към създаването на компютърната мрежа.

Друг ключов момент в този процес е създаването на организация за реално междукомпютърно взаимодействие. През 1965г. за целите на изследването на този въпрос Робъртс съвместно с Томас Мерил (Thomas Merril) свързва компютър TX -2, разположен в Масачузетс, с ЕВМ Q – 32, намиращ се в Калифорния. Връзката се осъществява по нискоскоростна комутируема телефонна линия като по този начин е създадена първата в

¹ History of Internet. <http://www.w3.org>

историята нелокална компютърна мрежа. Като резултат от експеримента се утвърждава разбирането за това, че компютрите без оглед на времето могат успешно да работят заедно, изпълнявайки програми и осъществявайки подбор на данни от отдалечена машина. Става ясно и това, че телефонната система с комутационно съединение е абсолютно непригодна за построяването на компютърна мрежа. Убеждението на Клейнрок в необходимостта от пакетна комутация получава още едно потвърждение.

В края на 1966г. Робъртс започва работа в DARPA над концепцията за компютърна мрежа. Сравнително бързо се появява и плана ARPANET (Advanced Research Projects Agency), публикуван през 1967г. Мрежата ARPANET е създадена за обмен на научна информация между сътрудниците на Агенцията за перспективни научни изследвания при Министерството на отбраната на САЩ. Тя е построена с отчитане на гаранциите за нейното функциониране в период на военни действия, което в частност се отразява в търсенето и постигане на високонадеждни технологии за доставка на съобщения при повреждане на части от връзките в мрежата или даже при физическо унищожаване на оборудването в тези връзки. В случай на повреда или унищожаване на отделни участъци от мрежата, действащите съединения автоматично пренасочват данните по функциониращите канали за връзка.

ARPANET, DARPA организира открит конкурс за разработване на един от ключовите компоненти – пакетен комутатор, който получава наименованието “Интерфейсен процесор за съобщения” (Interface Message Processor, IMP).

Благодарение на това, че Клейнрок вече в течение на няколко години е известен като автор на теорията за пакетната комутация и като специалист по анализ, проектиране и измервания, неговия Мрежови измерителен център от Калифорнийския университет в Лос Анджелис (UCLA) е избран в качеството на първата връзка на ARPANET. Тогава през септември 1969г. компанията BBN, една от спечелилите конкурса на DARPA установява в Калифорнийския университет първият Интерфейсен процесор за съобщения и включва към него първият компютър. Втората връзка е образувана на базата на проекта на Дуг Енгелбарт (Doug

Engelbart) -“Увеличаване на човешкия интелект” в Станфордския изследователски институт”(SRI). Следва да се отбележи, че част от от проекта на Енгелбарт е ранната хипертекстова система NLS. В SRI организират Мрежови информационен център, като във функциите на центъра влиза поддържане на таблици за съответствие между имената и адресите на компютрите , а така също обслужване на каталога от въпроси за коментари (Request For Comments, RFC). След месец, когато SRI също се включва към ARPANET, от лабораторията на Клейнрок е изпратено първото междукompютърно съобщение.²

През последващите години числото на компютрите включени към ARPANET бързо нараства като за предаването на данни се използват обикновени и вътрешнофирмени телефонни линии.

През октомври 1972г. Робърт Кан организира голяма успешна демонстрация на ARPANET на международната конференция по компютърни комуникации (International Computer Communication Conference, ICCS). Това е първото представяне на новата мрежова технология. Също през 1972г. се появява и приложението електронна поща. През март 1972г. Рей Томлинсън (Ray Tomlinson) от BBN , имайки предвид необходимостта от създаването за разработващите ARPANET, опростени средства за координация, написва базови програми за пренасяне и четене на съобщения. През юли 1972г. Робъртс добавя към тези програми възможности за предаване на списък със съобщения, избиращо четене, съхраняване във файл, пренасяне и подготовка на отговор. От този момент,за десет години електронната поща става най – мащабното мрежово приложение, изключително мощен катализатор на ръста на всички видове междуперсонални потоци от данни.

Към средата на 70 –те години компютърните мрежи започват много бързо да се разпространяват навсякъде, където за тази цел е намерено финансиране.

² [http://www.computer- museum.ru/history_abroad/intern1](http://www.computer-museum.ru/history_abroad/intern1).

Размахът на мрежата NSFNet и размерите на финансиране на тази програма (200млн. дол. за период от 1986 до 1995г.) в съчетание с качеството на протоколите довежда до това, че към 1990г. когато окончателно се разкомплектова ARPANET, протоколът TCP/IP стеснява значително голяма част от другите протоколи в глобалните компютърни мрежи., а IP се установява като доминиращ за транспортиране на данни в глобалната информационна инфраструктура.³

Към 1993г. когато количеството на включените сървъри превишава милион, Интернет придобива очертания, близки до днешните и визира в качеството на цели на своето развитие всеобща информатизация на човечеството.

В настоящия момент мрежата Интернет обединява не толкова персонални компютри, но и целия спектър от преносими устройства. Ако първоначално в качеството на основен канал за предаване на данни в рамките на Интернет се използват телефонните линии, то в настоящия момент се използват такива видове връзка като кабелна, оптична, инфрачервена , а така също и радиовръзка , в това число с използването на спътници.

Към основните информационни ресурси на Интернет днес могат да се отнесат : World Wide Web (WWW, или Web), електронната поща (E-mail), службите FTP за съхраняване на файлове и др. Материалният (визуален) способ за фиксация на данните в Интернет са т. нар. страници (или сайтове, от англ. Site – местонахождение, местоположение), създадени на основата на езика на хипертекстовите препратки HTML (съкр. от англ. HyperText Mark –up Language). HTML страниците се разполагат на HTML , или на Web – сървъри (от англ. server – служи, обслужва). Web – сървърите се създават от големи организации, учреждения, компании– провайдери , осъществяващи на възмездна основа включване на към мрежата на Интернет на други ползватели (физически и юридически лица). Услугата по поместване на чужд уеб – сайт, даването

³ <http://www.jetinfo.ru/1997/14/1/article1.14.1997174.html>

Самият термин “Internet” се появява за пръв път в публикации през 1973г. като съкращение от Interconnected Networks (“взаимодействащи мрежи”)

под аренда на части от сървърно пространство, поддържането на работоспособността на ползвателски сайт на уеб – сървър се нарича хостинг (от англ. host – домакин, стопанин). Домейна (от англ. domain – област, територия) е най – голямата структурна единица на Интернет. Домейните могат да се подразделят на поддомейни, . По международно споразумение на всяка страна е отделено кодово обозначение с дължина 2-3 букви, което се нарича домейн от първо ниво, или домейн на тази страна (например зоната “bg” или България). Всеки компютър присъединен към Интернет има IP-адрес (от англ. Internet Protokol). Това е уникален адрес на компютъра в Мрежата, имащ дължина 4 байта. Обикновено първият и вторият байт определят адреса на мрежата, третият байт определя адреса на подмрежата, а четвъртият – адреса на компютъра в подмрежата. На свой ред URL – това е адреса на страницата в Интернет. URL се състои от домейна, пътя към страницата на сайта и името на файла на страницата. Като правило файловете, съдържащи уеб – страници, имат разширения .htm или .html

Ако историята на Интернет се търси не от 1969г., а от по-рано, то тя може да бъде разделена на няколко етапа:

- 1945 – 1960г. - теоретична работа по интерактивно взаимодействие между човека и машината; появяват се първите интерактивни устройства и изчислителни машини.
- 1961-1970г.- разработване на техническите принципи на пакетна комутация; въвежда се в действие на ARPANET.
- 1971-1980г.- числото на връзките на ARPANET нараства до няколко десетки; положени са специални кабелни линии, съединяващи няколко връзки; започва да функционира електронната поща.
- 1981-1990г. - приет е протоколът TCP/IP; министерството на отбраната на САЩ решава да създаде собствена мрежа на основата на ARPANET; протича разделянето на ARPANET и MILNet;
- въвежда се системата на “домейн имената” – Domain Name System (DNS); числото на хостовете достига до 100000.
- 1991 - най – нова история.

При проведената периодизация на развитие на Интернет интерес представляват етапите на многофункционално използване и нейното

установяване като общодостъпна мрежа, тъй като именно с тях е свързано превръщането на последната в мащабно , не толкова техническо, но и социално явление.

2. Структурни особености на Интернет

Предвид посочените особености на възникване и развитие на Мрежата, не може обосновано да се говори за правно регулиране на Интернет , без да се посочат априори зададените параметри на регулация вътре в самата структура , а така също и за редът по който тя е изградена и функционира. Очевидно след преминаването на Мрежата в частни ръце нейното развитие и функциониране протича по определени правила, създадени от собствениците на отделните мрежи в техен интерес. Дали тези правила са създадени и съвместими с националните правни системи или изключват правно- нормативното регулиране. Възможността и способите за формализация на отношенията в мрежата изобщо зависи до голяма степен от особеностите на структуриране и зададените механизми за въздействие върху мрежата.

За изясняване на тези особености е необходимо да се обърне внимание и на съществуващия ред за управление на глобалната телекомуникационна мрежа Интернет и формите на осъществяване на контрол върху нейната работа и развитие.

В действителност Интернет не е просто мрежа, а структура обединяваща обикновени мрежи. Какво е съдържанието на тази структура. Отговорът на този въпрос както вече беше отбелязано се променя с времето. Първоначално тя включва всички мрежи, използващи протокола IP. Това са различни ведомствени мрежи, множество регионални мрежи, мрежи на учебни звена и такива изградени извън пределите на САЩ. По – късно към тях се включват и други не - IP мрежи, които разработват свои методи за включване към мрежата . Първоначално тези включвания се наричат “шлюзове” и служат за предаване само на електронна поща. На съвременния етап обаче Интернет се състои от повече от 12 хиляди обединени помежду си мрежи. Всяка мрежа има свой собствен експлоатационен център (NOC). Основният принцип върху който се обединява функционирането на тези мрежи се

отразява в надежността на предаваната информация, посредством механизма на автоматично пренасочване на информационните потоци по функциониращи канали за връзка.

Някои автори в своите изследвания по въпросите на Интернет отбелязват, че е безполезно да се разглежда структурата на Мрежата, защото на практика тя се оказва не съвсем това, което се описва понякога в различни статии и книги. “ Конкретната структура на мрежата много зависи от региона, в който живее конкретния ползвател, от възможностите на доставчика, предоставящ услуги в Интернет и т.н. Може да се отбележи, че Интернет има редица големи възли, обединени от високоскоростни канали за връзка – в основата си оптични, кабелни и спътникови. Тези възли се състоят от компютри, сървъри, модеми и концентратори. От тях мрежата се разгръща и обхваща хиляди всевъзможни мрежи в различни градове и учреждения. Всичко това е твърде разпръснато и функционира като едно цяло благодарение на специални протоколи (правила за предаване на данни).” ⁴

Т.е съвременните мрежи са построени на многостепенен принцип . За да бъдат свързани два компютъра, се изисква отначало да бъдат създадени правила за тяхното взаимодействие, да се определи езика на общуване, и както беше отбелязано тези правила се наричат протоколи. За работата на мрежата са необходими множество различни протоколи : например за управление физическата връзка, установяване на връзки по мрежата, достъп до различни ресурси и т. н.

Архитектурата на мрежовите протоколи TCP/IP, на базата на които е построена Интернет е предназначена специално за обединени мрежи. Мрежата може да се състои от съвършено разнородни национални, регионални и специализирани мрежи. Към тези мрежи могат да се включват машини от различен тип. Всяка от тези подмрежи работи в съответствие със своите специфични изисквания. Всяка подмрежа може да приема пакет информация и да го доставя на посочен (зададен) адрес. Всичко това не изисква подмрежата да гарантира доставката на пакети чрез определен протокол, който да има качеството на посредник при

⁴Prisley Robert . I nternet: What is the point ? Virtual Projects. NY. 1999. P. 23-25

предаването на съобщения. Такъв посредник е необходим при обмяната на пакети информация между различни подмрежи. Освен това е важно да се отбележи, че в Интернет се предават не пълни съобщения, а пакети – части от съобщения. Те се снабдяват с адреси и се разпространяват по различни направления, докато не бъдат събрани в едно цяло. Един и същ пакет може дублирано да се разпространява по няколко разклонения на мрежата, което гарантира неговата доставка, даже при прекъсване на някои от тях. Разбира се пакетите притежават данни, указващи как да бъдат съединени, за да се получи съобщението в неговия първоначален вид. От технологична гледна точка в такава мрежа например компютъра А, изпраща съобщение до компютъра В, всъщност го изпраща до компютрите В,С,Д,Е и т. н. Съобщението се отбелязва на адресатите като предназначено за компютъра В. Всички компютри, получили такова съобщение, по своите канали за връзка го отправят към компютъра В. Ако пряката връзка между А и В е прекъсната или невъзможна, адресираното до В съобщение може да премине през С,Д или Е.

Многостепенната структура на проектиране цели упростяване и подреждане на това голямо множество от протоколи и отношения.

Взаимодействието между нивата в тези модели е субординарно. Всяко ниво може реално да взаимодейства само със съседните му нива (по- високо и по – ниско) и виртуално – само с аналогично ниво на другият край на линията.

Под реално взаимодействие се подразбира непосредствено взаимодействие, непосредствено предаване на информация, например пренасяне на данни в оперативната памет от област на една програма, в област на друга програма. При непосредственото предаване, данните остават неизменни през цялото време.

При виртуалното взаимодействие обаче, предаването на данни е опосредствано. В процеса на предаване данните могат вече по определени, по- рано уговорени начини да се видоизменят и това е съществена особеност, която влияе на формирането на методите на правно регулиране по отношение на Мрежата, тъй като обективните изменения настъпват без субективна намеса.

В този смисъл от юридическа гледна точка се проявява процес на мултиплициране на юридически факти, осъществяван на основата на програми за трансформация на данни, чиито параметри са предварително зададени само в началото на системата. Това е предизвикателство за правната наука, която свързва конкретни юридически факти с конкретни правни отношения. В този смисъл юридическите факти в мрежата са до голяма степен абстрактни в контекста на възникването и изменението на правните връзки и отношения, в логически зададената от протоколите за връзка среда .

3. Административно устройство и ред на управление на Мрежата

Структурата на Интернет определя нейното административно устройство. Както беше отбелязано Интернет не е саморазвиваща се стихийно структура, което предполага съществуването на определен ред на нейното управление.

На практика мрежата Интернет е планирана и създадена със силите и средствата на: Правителството на САЩ; подразделения на министерството на отбраната на САЩ (DoD, Department of Defence); Национален фонд на науките на САЩ (NSF, National Sciences Foundation), при участието на редица американски университети, а така също и американски и транснационални корпорации, произвеждащи компютърна техника. Проектирането се осъществява от представители на големи институти и университети на САЩ. (MIT – Massachusetts Institute of Tehnology, USC ISI- University of Southern Carolina’s Information Sciences Institute, университет Беркли , Харвардски, Колумбийски университети), на базата на редица от тези проекти се провеждат конструктурски работи.

Първоначално те се осъществяват от американската търговска компания BBN (Bolt Beranek and Newman), изпълняваща поръчка на DARPA (U.S. Defence Department’s Advanced Research Projects Agency)- Агенция по перспективни проекти на министерството на отбраната на САЩ. Разработваната мрежа тогава се нарича ARPANet.

През 1969г. тя е обединяваа четири компютъра, като използването на протокола TCP/IP започва едва с неговото въвеждането през 1983г.

Главния център, осигуряващ координацията на работата в Мрежата – IANA, Internet Assigned Numbers Authority, е основан и разположен на територията на САЩ . Дейността на IANA се контролира от висшестоящи държавни структури на САЩ : държавната корпорация ICANN (Internet Corporation on Assignment of Names and Numbers*), основана през 1998г. и NTIA, National Telecommunications and Information Administration – Национално управление на САЩ по телекомуникация и информация.

За координиране на работата по внедряването на Интернет в други държави, в средата на 80-те г. в САЩ е създадена Федерална комисия по изчислителните мрежи (FNC, Federal Networking Council) , в която влизат 18 членове, представляващи NSF ,а така също американския Департамент по енергетика (Department of Energy) и Националните институти по здравеопазване (National Institutes of Health).

Включването към програмата на представители именно от енергетиката и здравеопазването не е случайно. Тези два сектора са с висока степен на обществена значимост. Основната цел на Интернет – глобализация на световната икономика чрез стандартите на Интернет не трябва да създава опасност или непредвидено въздействие върху тях, защото в противен случай Мрежата би нарушила обществения интерес .

FNC оказва влияние на дейността на IANA и IETF (виж по- долу),а по- късно през 1990г. е реорганизирана. По договор с DARPA и сътрудничейки в ICANN (от 1998г.), работят големи регионални обединения (RIR- Regional Internet Registries) , намиращи се в относително подчинено на IANA положение. RIR са отговорни за техническото обезпечаване на функционирането на мрежата на Интернет в отделни региони- за предоставяне на определените от IANA диапазони на IP- адреси, BGP идентификатори за специалните домейни на големите местни доставчици и техни обединения* .

Три от тях - RIPE, ARIN, APNIC ** - отговарят съответно за европейския, северноамерикански и азиатско – тихоокеански региони. Очаква се създаването на AFRINIC и LACNIC отговарящи за африканските и латиноамерикански региони .

* Тези обединения, наречени LIR (Local Internet Registries) формират структурата на всеки от RIR.

** При това е известно, че APNIC като пример е създадена при открито спонсориране от страна на големи американски и транснационални корпорации, заети в сферата на производството на компютърна техника и телекомуникационни системи.

Техническата стандартизация на работата на Интернет, нейното развитие в обществото се осъществява от ISOC (Internet SOCIety), създадено в началото на 90-те години. Негови членове са преди всичко корпорации , работещи в сферата на производство на компютърна техника и обезпечаване на телекомуникационните услуги, при участието на Министерството на отбраната на САЩ (DoD Defense Information Systems Agency) и корпорацията IEEE .

Мрежата се управлява от общество с доброволно членство – ISOC (Internet Siciety). Неговата цел е да способства за глобалния обмен на информация. В рамките на ISOC има няколко обособени групи. Най-важната от тях е – IAB (Internet Architecture Board), която отговаря за техническата политика, поддръжка и управление на Интернет, обезпечават ръководните и изборни функции и представлява ISOC в другите организации, определя различните видове стандарти и разпределя различните ресурси , като например адресното пространство. Интернет работи доколкото съществуват стандартни способности за общуване между компютрите и приложните програми. IAB е отговорен за тези стандарти , той решава кога един стандарт е необходим и какъв следва да бъде. Друга доброволна организация е Оперативният инженерен отдел на Интернет (IETF), която отговаря за текущи експлоатационни и технически проблеми.

Трябва да отбележим, че още преди създаването на ISOC нейните бъдещи основни организатори работят по доказване на ползата от проекта за мрежа от мащаба на Интернет, за глобализацията на световната икономика и необходимостта от неговата поддръжка от страна на Световната търговска организация (WTO, World Trade Organization , тогава се нарича още GATT).

Най- известен и популярен в Мрежата е информационния модел World Wide Web (или съкратено WWW), техническата база за който е разработена , по официална версия през 1989 – 1991г. от сътрудника на

CERN (Европейски център по изследване на елементарните частици)
Тим Бърнърс Ли (Tim Berners – Lee) . Към настоящия момент развитието и техническата стандартизация на WWW изцяло се осъществява от консорциума W3C , основан от Том Бърнърс – Ли през 1994г. W3C обединява американски и транснационални корпорации , работещи преимуществено в сферата на производството на компютърна техника, телекомуникационно оборудване и битова техника. Свои представители в W3C имат също американски, европейски, японски университети, фирми , работещи в сферата на банковото обслужване, а така също НАТО, NSA(National Security Agency) , като най- големите филиали са във Франция и Япония.

До 1995г. практически достъпът до Интернет се осъществява чрез американската мрежа , изградена от NSF- NSFNet чрез американски компании – доставчици: UUNet, PSI и Sprint Communications като последната от тях отговаря за всички международни съединения

През 1997г. около 80% от трафика в Интернет се осигурява от пет големи американски корпорации – доставчици, влизащи в т. н. група Tier -1 : MCI(сега WorldCom), Sprint, UUNet, GTI (купила компанията BBN, изпълняваща поръчки на DoD за строителство на мрежата ARPANet) , ANS (новото име на NSFNet, продадена от американските държавни структури през 1995г. на America On –Line, AOL). Тези пет корпорации остават основни и сега. Но докато по- рано малките доставчици обменят интернет трафика с тези големи доставчици безплатно , сега те са задължени да заплащат свързването към техните комуникации при ежегодна сума от порядъка на 250хил. дол .

Създадената през 1998г. в САЩ държавна корпорация ICANN, се заема със системата на издаване на имената на домейни. Правата на администриране на различните DNS – зони, както на създаваните , така и на вече съществуващите (обединени от понятието gTLD-generic Top-Level Domain names; съществуват национални DNS –зони, или ccTLD-Country-Coded Top-Level Domain names),се предоставят на големи търговски компании. Така например за администрирането на DNS – зоните “ .com”, “.net” и “.org”, отговаря американската корпорация VeriSign

До създаването на ICANN за организационната част от работата свързана с домейни в DNS – зоните отговарят NSF и наетата от тях американска търговска корпорация Network Solutions, Inc (NSI).

През 1997г. е обявено , че NSF няма да продължи договора с NSI, и за по-нататъшните функции ICANN натоварва ISOC, която създава за тази цел специален комитет IANC (Internet Ad Hoc Committee), по-късно преименуван в IPOC (Internet Policy Oversight Committee). В него влизат представители от указаните структури, в това число IAB, IANA и други. В работата на неговите дъщерни структури, активно участие взема Световната организация за интелектуална собственост (СОИС).

Проведеният анализ на съществуващата организационна структура в сферата на информационните технологии и в частност на Интернет дава основание да бъдат констатирани няколко основни факта. На първо място това е абсолютното лидерство на високотехнологичните страни. Това от своя страна обособява един съществен проблем в рамките на световното информационно пространство , а именно непропорционалното използване на възможностите на Интернет и информационно – телекомуникационните технологии като цяло. Съгласно последните данни на компанията “Nua Internet Surveys”,⁵ числото на ползвателите на Мрежата по света съставлява 580.78млн. човека. От тях 32% се падат на жителите на европейските страни, още 31.45% на САЩ и Канада, около 29 % - та страните от АТР, примерно 6%- но страните от Латинска Америка. На Африка с 800- милионно население се падат 1% от общото число на ползватели на Мрежата, като 90% от тях живеят в ЮАР.

Подобно положение предизвиква сериозни опасения, доколкото ако развитието на Мрежата продължи да бъде неравномерно, извън международната комуникационна система ще остане значителна част от световното общество, която няма достъп до комуникационните и компютърни технологии.

Термина “ цифрово неравенство” (или “цифров разрыв”- digital divide) започва да се употребява в Съединените щати, с цел да обозначи проблема за неравенството в достъпа към новите технологии, който остро

⁵ http://www.nua.ie/surveys/how_many_online/world.html

стои не толкова на международно ниво ,но и на микроравнище във всяка отделно взета държава. От това произтича и своеобразно разделение на обществото на ползватели на информационно – комуникационни ресурси и на неползватели, като една от причините за това се състои в изложената схема на управление на тези ресурси.

В основата на това стои фактът, че по своя произход Интернет представлява мрежа, която към момента на проектиране и създаване има важно стратегическо значение за доктрината на американската безопасност. Предвид това, че особеностите на дадената доктрина по това време се състои не толкова в съхраняване на териториалната цялост , но разширяване на икономико – информационния потенциал и икономическо доминиране.

Както беше посочено, особеностите на функционирането на мрежата , априори изключват правното регулиране от съответните национални и международни юрисдикции и предполага прилагането на определени правила, които се налагат от собствениците на отделните ресурси. При такава хипотеза, на правно регулиране следва да подлежат отношенията, свързани с използването на инфраструктурата на телекомуникациите, преминаващи през територията на отделните държави. Отчитайки тези особености на мрежата в своята дейност международните концерни се насочват към постигане на максимален икономически ефект, за сметка на стесняване кръга на регулация от страна на действителност държавите.